EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

التلبية
معان وهدايات

Al-Talbiyah: Maʿānin wa-Hidāyāt

TALBIYAH
ÎNȚELESURI ȘI ÎNVĂȚĂMINTE

ʿAbd al-Razzāq al-Badr

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

ʿAbd al-Razzāq al-Badr

Talbiyah: înțelesuri și învățăminte

التلبية معان وهدايات

Al-Talbiyah: Maʿānin wa-Hidāyāt

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: التلبية معان وهدايات
Ediția I
© 2026 Institutul Tawhid, pentru traducerea în limba română.
Text arab coranic: Tanzil Project, text Uthmani v1.1, © 2007–2026, CC BY 3.0 · https://tanzil.net.
Ediția-sursă: ʿAbd al-Razzāq ibn ʿAbd al-Muḥsin al-Badr, al-Talbiyah: Maʿānin wa-Hidāyāt, ediția arabă din biblioteca oficială a autorului; pregătire: Khālid ʿĪsā al-Kandarī; punere în pagină și revizie: Maktab Itqān.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Cuprins

Introducere 1
1 Sensul talbiyei 7
2 Cuvintele talbiyei: principii și învățăminte 11
3 Talbiyah și reînnoirea monoteismului 20
4 Talbiyah și dovezile monoteismului 25
5 Talbiyah și dezicerea de asociere 32
6 Talbiyah: răspunsul la chemarea lui Allah și a Trimisului Său .. 42
7 Talbiyah, îndreptarea sufletelor și îndepărtarea de cele interzise 45
8 Talbiyah companionilor 49
Bibliografie 55
Indice 56

Introducere

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Cu adevărat, toată lauda I se cuvine lui Allah. Îl lăudăm, Îi cerem ajutorul și iertarea și căutăm adăpost la Allah de răul din noi înșine și de faptele noastre rele. Pe cel pe care Allah îl călăuzește nimeni nu îl poate rătăci, iar pe cel pe care El îl lasă în rătăcire nimeni nu îl poate călăuzi. Mărturisesc că nu există nicio divinitate demnă de adorare în afară de Allah, singur, fără niciun asociat, și mărturisesc că Muḥammad este robul și Trimisul Său ﷺ.
În cele ce urmează, cuvintele talbiyei sunt:

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ

Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale! Răspund chemării Tale, Tu nu ai niciun asociat; răspund chemării Tale! Cu adevărat, lauda și binefacerea Îți aparțin, precum și stăpânirea. Tu nu ai niciun asociat!

Sunt cuvinte măreațe, care au o însemnătate deosebită în pelerinaj. Talbiyah este semnul său distinctiv și cea mai aleasă faptă a lui.

Profetul ﷺ a fost întrebat: *„Care pelerinaj este cel mai bun?”* El ﷺ a răspuns:

الْعَجُّ وَالثَّجُّ

„Ridicarea glasului în talbiyah și vărsarea sângelui jertfelor.”[1]

Al-ʿajj înseamnă ridicarea glasului la rostirea talbiyei. Mujāhid, Allah să aibă milă de el, a spus:

شِعَارُ الْحَجِّ التَّلْبِيَةُ

„Semnul distinctiv al pelerinajului este talbiyah.”[2]

Talbiyah este podoaba pelerinajului și unul dintre cele mai însemnate semne ale sale. În al-Musnad se relatează de la Zayd ibn Khālid al-Juhanī, Allah să fie mulțumit de el, că Trimisul lui Allah ﷺ a spus:

جَاءَنِي جِبْرِيلُ، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، مُرْ أَصْحَابَكَ فَلْيَرْفَعُوا أَصْوَاتَهُمْ بِالتَّلْبِيَةِ، فَإِنَّهَا مِنْ شَعَائِرِ الْحَجِّ

„Jibrīl a venit la mine și a spus: «O, Muḥammad, poruncește-le companionilor tăi să își ridice glasurile la rostirea talbiyei, căci ea se numără printre semnele rituale ale pelerinajului!»”[3]

1 Relatat de al-Tirmidhī în al-Jāmiʿ (827); al-Albānī l-a declarat autentic în al-Ṣaḥīḥah (1500).

2 Relatat de Ibn Abī Shaybah în al-Muṣannaf (15061).

3 Relatat de Aḥmad în al-Musnad (21678) și de al-Tirmidhī în al-Jāmiʿ (829); al-Albānī l-a declarat autentic în al-Ṣaḥīḥah (830).

Ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de amândoi, a spus:

زِينَةُ الْحَجِّ التَّلْبِيَةُ

„Podoaba pelerinajului este talbiyah."[4]

Ea face parte și din practica trimișilor. În Ṣaḥīḥ Muslim, Ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de amândoi, relatează:

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ مَرَّ بِوَادِي الْأَزْرَقِ، فَقَالَ: «أَيُّ وَادٍ هَذَا؟» فَقَالُوا: هَذَا وَادِي الْأَزْرَقِ. قَالَ: «كَأَنِّي أَنْظُرُ إِلَى مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ هَابِطًا مِنَ الثَّنِيَّةِ، وَلَهُ جُؤَارٌ إِلَى اللَّهِ بِالتَّلْبِيَةِ». ثُمَّ أَتَى عَلَى ثَنِيَّةِ هَرْشَى، فَقَالَ: «أَيُّ ثَنِيَّةٍ هَذِهِ؟» قَالُوا: ثَنِيَّةُ هَرْشَى. قَالَ: «كَأَنِّي أَنْظُرُ إِلَى يُونُسَ بْنِ مَتَّى عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلَى نَاقَةٍ حَمْرَاءَ جَعْدَةٍ، عَلَيْهِ جُبَّةٌ مِنْ صُوفٍ، خِطَامُ نَاقَتِهِ خُلْبَةٌ، وَهُوَ يُلَبِّي»

4 Relatat de Ibn Abī Shaybah în al-Muṣannaf (13384).

„Trimisul lui Allah ﷺ a trecut prin valea al-Azraq și a întrebat: «Ce vale este aceasta?» I s-a spus: «Aceasta este valea al-Azraq.» El a spus: «Parcă îl văd pe Mūsā, pacea fie asupra lui, coborând din trecătoare și chemându-L pe Allah cu glas puternic, rostind talbiyah.» Apoi a ajuns la trecătoarea Harshā și a întrebat: «Ce trecătoare este aceasta?» I s-a spus: «Trecătoarea Harshā.» El a spus: «Parcă îl văd pe Yūnus, fiul lui Mattā, pacea fie asupra lui, pe o cămilă roșcată, vânjoasă; el poartă o mantie de lână, frâul cămilei sale este făcut din fibre de palmier, iar el rostește talbiyah.»”[5]

Profetul ﷺ rostea adesea talbiyah în pelerinajul său și își ridica glasul cu ea. A continuat să o rostească până când a aruncat pietricelele la jamrah.[6]

Companionii săi își ridicau glasurile la rostirea talbiyei și nici nu ajungeau la al-Rawḥā’ fără ca glasurile lor să fi răguşit din pricina rostirii ei puternice.[7]

Printre virtuțile talbiyei și semnele măreției sale se află faptul că tot ceea ce îl înconjoară pe cel care o rostește — pietre, copaci ori bulgări de pământ — rostește talbiyah împreună cu el.

5 Relatat de Muslim în al-Ṣaḥīḥ (166).

6 Relatat de al-Bukhārī în al-Ṣaḥīḥ (1685) și de Muslim în al-Ṣaḥīḥ (1282).

7 Relatat de Ibn Abī Shaybah în al-Muṣannaf (15051). Ibn Ḥajar a spus în Fatḥ al-Bārī (3/408): „Lanțul său de transmitere este autentic.”

Sahl ibn Saʿd, Allah să fie mulțumit de el, a relatat că Trimisul lui Allah ﷺ a spus:

مَا مِنْ مُسْلِمٍ يُلَبِّي إِلَّا لَبَّى مَنْ عَنْ يَمِينِهِ أَوْ عَنْ شِمَالِهِ مِنْ حَجَرٍ أَوْ شَجَرٍ أَوْ مَدَرٍ، حَتَّى تَنْقَطِعَ الْأَرْضُ مِنْ هَاهُنَا وَهَاهُنَا

„Nu există musulman care să rostească talbiyah fără ca și pietrele, copacii ori bulgării de pământ din dreapta sau din stânga lui să rostească talbiyah, până la extremitățile pământului, într-o parte și în cealaltă."[8]

Talbiyah are, așadar, o însemnătate deosebită și un efect profund asupra celui căruia Allah îi dăruiește să o împlinească așa cum se cuvine: cunoscându-i înțelesul, punând în practică ceea ce ea cere și împlinindu-i scopul.

Însă, dacă cel care rostește talbiyah se mărginește numai la cuvintele ei, fără să le înțeleagă sensul și scopul și fără să le împlinească cerințele, efectul ei asupra lui va fi slab, ba chiar poate fi inexistent. Astfel, el nu se bucură de folosul ei și nu beneficiază de ea.

La fel stau lucrurile cu toate pomenirile prescrise. Musulmanul trebuie să le rostească înțelegându-le și având credință și convingere în ceea ce ele exprimă: afirmarea unicității lui Allah, preamărirea Sa, recunoașterea faptului că El este mai presus de orice imperfecțiune și lauda adusă Lui. Toate pomenirile prescrise cuprind înțelesuri mărețe și învățături înalte.

Oricine proclamă aceste cuvinte este dator să le cunoască înțelesul, să aibă în minte ceea ce ele exprimă și să le împlinească prin convingere și faptă. Astfel va fi sincer în rostirea talbiyei, iar

8 Relatat de al-Tirmidhī în al-Jāmiʿ (828); al-Albānī l-a declarat autentic în Ṣaḥīḥ al-Tirmidhī.

cuvintele sale vor corespunde stării sale adevărate: se va ține de monoteism, îl va păzi, îi va respecta drepturile și se va îndepărta de ceea ce îl contrazice și îl anulează, adică asocierea altora cu Allah. Să se ferească pe deplin de căderea în ea, precum și de oricare dintre cauzele, mijloacele și căile care duc la ea, căci este cel mai mare păcat și cea mai gravă nelegiuire pe care omul o săvârșește față de Allah.

Allah să ne ferească pe toți de asocierea altora cu El, să ne păzească de mijloacele și căile care duc la ea și să ne dăruiască monoteism și devotament curat! El, Slăvitul, aude ruga, este Cel în Care se pune nădejdea, ne este de ajuns și este Cel mai bun Ocrotitor.

1 Sensul talbiyei

Din punct de vedere lingvistic, talbiyah este substantivul verbal al verbului labbā (لبّى), format după modelul zakkā (زكّى). Se spune: «Labbaytu bi-l-ḥajji talbiyatan» — am rostit talbiyah pentru pelerinaj. Uneori se spune și «labbaʾtu», cu hamzah, deși forma de bază nu conține hamzah. Se spune «labbaytu al-rajula» atunci când îi spui unui om «labbayk».[9]
Despre originea înțelesului ei, Ibn al-Qayyim, Allah să aibă milă de el, a spus:

„Există opt păreri despre înțelesul talbiyei:

Prima: un răspuns la chemarea Ta urmat de un alt răspuns. Tocmai de aceea talbiyah se repetă, pentru a arăta răspunsul neîncetat.

A doua: o supunere față de Tine urmată de o nouă supunere. Este legată de expresia «labbabtu al-rajula», folosită când îl apuci pe un om de gulerul hainei. De aici vine și expresia «fa-labbabtuhu bi-ridāʾihi» — l-am prins de gulerul mantiei. Sensul este: m-am supus Ție și mi-am făcut sufletul ascultător față de Tine, smerit și plecat, așa cum este adus la supunere cel prins de gulerul mantiei și apucat de haine.

A treia: provine din expresia «labba bi-l-makān», adică a rămas într-un loc și nu l-a părăsit. Sensul este: rămân statornic în ascultarea Ta și mă țin neabătut de ea. Aceasta este explicația aleasă de autorul lucrării al-Ṣiḥāḥ.[10]

A patra: provine din expresia «dārī talubbu dāraka» — casa mea este orientată spre casa ta și se află în fața ei. Sensul este: vin înaintea Ta cu ceea ce iubești și mă îndrept către Tine. Autorul lucrării al-Ṣiḥāḥ a transmis această explicație de la al-Khalīl.

9 Al-Ṣiḥāḥ de al-Jawharī (6/2478).
10 Al-Ṣiḥāḥ de al-Jawharī (1/216).

A cincea: înseamnă iubire pentru Tine urmată de o nouă iubire. Este legată de expresia «imraʾah labbah», folosită pentru o femeie care își iubește copilul.

A șasea: este luată din lubb al-shayʾ, miezul curat al unui lucru. De aici vin expresia «lubb al-ṭaʿām» — partea aleasă a hranei — și lubb al omului, adică mintea și inima sa. Sensul este: Ți-am consacrat cu sinceritate mintea și inima mea și Ți-am închinat partea cea mai lăuntrică și mai curată a ființei mele.

A șaptea: provine din expresiile «fulān rakhiyy al-labab» și «fī lababin rakhiyyin», care descriu o stare de larghețe și un piept deschis. Sensul este: am pieptul deschis și inima largă pentru a primi chemarea Ta și a-i răspunde; mă îndrept către Tine cu inima deschisă, așa cum cel care iubește se îndreaptă către cel iubit, fără silă și fără forțare.

A opta: provine din al-ilbāb, care înseamnă apropiere. Sensul este: mă apropii de Tine iar și iar, asemenea celui care iubește și se apropie de cel iubit."[11]

Pe scurt, adevărul talbiyei este răspunsul la chemarea lui Allah, supunerea față de porunca Sa, împlinirea Legii Sale, plecarea în fața hotărârii Sale și intrarea în ascultarea Sa. Prin ea, pelerinul intră în ascultarea lui Allah și se angajează să Îi urmeze porunca și să se supună Legii Sale. El arată că împlinește porunca Stăpânului, Creatorului și Ocrotitorului său, care l-a chemat la pelerinaj.

Deși acest pelerinaj îl costă multă avere, oboseală și trudă, el răspunde chemării:

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ

Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale!

Adică un răspuns urmat de un alt răspuns, o ascultare urmată de o nouă ascultare, o împlinire a poruncilor urmată de o nouă împlinire și o supunere urmată de o altă supunere.

11 Tahdhīb al-Sunan de Ibn al-Qayyim (1/333–334).

Ibn al-Qayyim, Allah să aibă milă de el, a descris această privelişte măreaţă astfel:

يُهِلُّونَ بِالْبَيْدَاءِ لَبَّيْكَ رَبَّنَا
لَكَ الْمُلْكُ وَالْحَمْدُ الَّذِي أَنْتَ تَعْلَمُ

În deşert proclamă: „Răspundem chemării Tale, Domnul nostru!
Ţie Îţi aparţin stăpânirea şi lauda pe care Tu o cunoşti.”

دَعَاهُمْ فَلَبَّوْهُ رِضًا وَمَحَبَّةً
فَلَمَّا دَعَوْهُ كَانَ أَقْرَبَ مِنْهُمْ

El i-a chemat, iar ei I-au răspuns cu bunăvoire şi iubire;
Iar când L-au chemat, El era mai aproape de ei decât erau ei de El.

تَرَاهُمْ عَلَى الْأَنْضَاءِ شُعْثًا رُؤُوسُهُمْ
وَغُبْرًا وَهُمْ فِيهَا أَسَرُّ وَأَنْعَمُ

Îi vezi pe cămile istovite, cu părul vâlvoi,
Prăfuiţi, dar în această stare sunt mai veseli şi mai mulţumiţi.

وَقَدْ فَارَقُوا الْأَوْطَانَ وَالْأَهْلَ رَغْبَةً
وَلَمْ يَثْنِهِمْ لَذَّاتُهُمْ وَالتَّنَعُّمُ

Din râvnă și-au părăsit ținuturile și familiile;
Nu i-au oprit plăcerile lor și traiul răsfățat.

يَسِيرُونَ مِنْ أَقْطَارِهَا وَفِجَاجِهَا
رِجَالًا وَرُكْبَانًا وَلِلَّهِ أَسْلَمُوا

Din ținuturile și trecătorile pământului pornesc,
Pe jos ori călare, și lui Allah I s-au supus.[12]

Așadar, cel pe care Allah l-a cinstit cu această talbiyah și cu acest răspuns la chemarea Sa trebuie să se întoarcă din pelerinajul la Casa cea Sfântă a lui Allah cu acest folos măreț și cu acest rod însemnat: stăruința în împlinirea poruncilor lui Allah, în supunerea față de El și în răspunsul la chemarea Sa, în toate faptele de ascultare și toate felurile de adorare, precum și ferirea de cele oprite și interzise.

12 A se vedea aceste versuri și explicarea lor în al-Taʿlīqāt ʿalā abyāt al-ḥajj min Mīmiyyat Ibn al-Qayyim.

2 Cuvintele talbiyei: principii și învățăminte

Cuvintele talbiyei au o însemnătate măreață și semnificații adânci. Fără îndoială, sunt cuvinte mărețe, care cuprind înțelesuri nobile, scopuri înalte și numeroase învățăminte. Învățații au atras atenția asupra rangului acestor cuvinte și asupra foloaselor și învățămintelor cuprinse în ele. Printre cei care au tratat acest subiect pe larg, cu explicații amănunțite și lămuriri, este imamul Ibn al-Qayyim, Allah să aibă milă de el, în cartea sa Tahdhīb al-Sunan. El a spus:

„Cuvintele talbiyei cuprind principii mărețe și învățăminte nobile.

Prima: expresia labbayk — «Răspund chemării Tale» — cuprinde răspunsul dat chemării Celui Care te-a chemat și strigării Celui Care ți S-a adresat. Nici limba, nici rațiunea nu îngăduie să se vorbească despre răspuns dat cuiva care nu vorbește și nu cheamă.

A doua: ea cuprinde iubirea, după cum s-a arătat. Labbayk nu se spune decât cuiva pe care îl iubești și îl cinstești. De aceea, înțelesul ei a fost explicat prin: «Mă îndrept către Tine cu ceea ce iubești.» S-a mai spus că provine din expresia imraʾah labbah, adică o femeie iubitoare față de copilul ei.

A treia: ea cuprinde angajamentul de a stărui în slujirea lui Allah. De aceea s-a spus că provine din iqāmah, adică statornicirea: «Rămân în ascultarea Ta.»

A patra: ea cuprinde supunerea și smerirea, adică supunere după supunere înaintea Ta. Se leagă de expresia anā mulibbun bayna yadayka: «Mă aflu înaintea Ta supus și smerit.»

A cincea: ea cuprinde sinceritatea. De aceea s-a spus că provine din al-lubb, care înseamnă ceea ce este curat, neamestecat.

A șasea: ea cuprinde recunoașterea auzului Domnului. Este cu neputință ca un om să spună labbayk cuiva care nu îi aude chemarea.

A șaptea: ea cuprinde apropierea de Allah. De aceea s-a spus că provine din al-ilbāb, care înseamnă apropiere.

A opta: în starea de iḥrām, talbiyah a fost rânduită ca semn al trecerii dintr-o stare în alta și de la un ritual la altul, după cum takbīr a fost rânduit în rugăciune ca semn al trecerii de la un stâlp la altul. De aceea, Sunnah este ca pelerinul să rostească talbiyah până începe înconjurarea Casei, când o întrerupe. Apoi, când pornește la drum, o rostește până se oprește la ʿArafah, când o întrerupe; apoi o rostește până se oprește la Muzdalifah, când o întrerupe; apoi o rostește până aruncă pietricelele la Jamrat al-ʿAqabah, când o întrerupe.

Talbiyah este, așadar, semnul pelerinajului și al trecerii între actele ritualurilor sale. Ori de câte ori pelerinul trece de la un stâlp la altul, spune: *«Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale!»* Tot astfel, cel care se roagă spune *«Allah este Cel mai Mare»* atunci când trece de la un stâlp al rugăciunii la altul. Când pelerinul iese din starea sa de consacrare, întrerupe talbiyah, după cum salutul de încheiere al celui care se roagă pune capăt rostirii takbīrului său.

A noua: ea este semnul monoteismului și al religiei lui Ibrāhīm, pacea fie asupra lui, care este sufletul și scopul pelerinajului, ba chiar sufletul tuturor actelor de adorare și ținta lor. De aceea, talbiyah este cheia prin care se intră în acest act de adorare.

A zecea: ea cuprinde cheia Paradisului și poarta Islamului prin care se intră în el: cuvântul închinării sincere și mărturisirea că El nu are niciun asociat.

A unsprezecea: ea cuprinde lauda lui Allah, care se numără printre lucrurile cele mai iubite prin care robul se apropie de El. Cei care Îl laudă pe Allah sunt primii care vor fi chemați în Paradis. Lauda deschide și încheie rugăciunea.

A douăsprezecea: ea cuprinde recunoașterea tuturor binefacerilor lui Allah. De aceea, termenul arab pentru

«binefacere» este articulat cu al-, articol care cuprinde întregul gen: toate binefacerile Îți aparțin și vin de la Tine, iar Tu ești Cel Care le dă și le revarsă.

A treisprezecea: ea cuprinde recunoașterea faptului că întreaga stăpânire Îi aparține numai lui Allah; nimeni altul nu are stăpânire în sens deplin.

A paisprezecea: acest înțeles este întărit prin particula inna — «cu adevărat» — care afirmă și statornicește enunțul, astfel încât în el nu încape îndoială sau nesiguranță.

A cincisprezecea: particula poate fi rostită în două feluri: cu a, anna, sau cu i, inna. Rostirea cu a cuprinde un înțeles cauzal: «Răspund chemării Tale fiindcă lauda și binefacerea Îți aparțin.»

Rostirea cu i formează o propoziție nouă și de sine stătătoare, prin care începe lauda lui Allah. Când enunțurile de laudă sunt mai numeroase și mai felurite, aceasta este mai frumos decât atunci când sunt mai puține.

Când particula se rostește cu a, se subînțelege, prin analogie, particula cauzală li, omisă înaintea ei. Înțelesul este: «Răspund chemării Tale pentru că lauda Îți aparține.» Este limpede deosebirea dintre enunțuri de laudă puse drept motiv pentru altceva și enunțuri de sine stătătoare, urmărite pentru ele însele. De aceea, Thaʿlab a spus: «Cel care spune inna, cu i, a dat un sens cuprinzător; iar cel care spune anna, cu a, l-a restrâns.»[13]
Un exemplu asemănător al acestor două construcții, al celor două explicații și al preferinței dintre ele este cuvântul lui Allah, în care sunt redate vorbele credincioșilor:

﴿إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلُ نَدْعُوهُ ۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْبَرُّ ٱلرَّحِيمُ﴾

«Noi Îl chemam, cu adevărat, și mai înainte. Cu adevărat, El este Cel Binefăcător, Îndurător.»

Coran, al-Ṭūr 52:28

Particula din innahu poate fi citită cu i sau cu a. În lectura cu a, annahu, sensul este: *«Îl chemăm fiindcă El este Cel Binefăcător,*

13 A se vedea al-Khaṭṭābī, Gharīb al-ḥadīth, 3/246.

Îndurător.» În lectura cu i, textul formează două propoziții: prima este *«Îl chemăm»*, după care începe un nou enunț, *«Cu adevărat, El este Cel Binefăcător, Îndurător.»* Abū ʿUbayd a spus: *«Rostirea cu i este mai frumoasă»* și a preferat-o din motivul pe care l-am arătat.

A șaisprezecea: talbiyah cuprinde afirmarea împreună a stăpânirii, a binefacerii și a laudei lui Allah. Acesta este un alt fel de laudă adusă Lui, deosebit de lauda fiecăruia dintre aceste atribute înalte luat separat. Pentru atributele Sale cele mai înalte, Lui I se cuvin două feluri de laudă:

Primul: lauda legată de fiecare atribut în parte.

Al doilea: lauda legată de întrunirea lor, o desăvârșire alăturată altei desăvârșiri, care reprezintă culmea desăvârșirii.

Allah alătură între atributele Sale stăpânirea și lauda. Din aceasta se naște un alt înțeles, căci alăturarea unuia cu celălalt este dintre cele mai mari desăvârșiri. Stăpânirea este, singură, o desăvârșire, iar lauda este o desăvârșire; alăturarea lor este încă o desăvârșire. Când se întrunesc stăpânirea, care cuprinde puterea, binefacerea, care cuprinde binele, bunătatea și mila în cel mai înalt grad, și lauda, care cuprinde măreția și cinstirea desăvârșite, acestea cheamă la iubirea Lui. În aceasta se află măreția, desăvârșirea și slava care I se cuvin și de care El este vrednic.

Pomenirea laudei ce I se cuvine și cunoașterea Lui prin ea atrag inima către Allah, o îndreaptă către El și îndrumă toate pornirile iubirii spre El. În acestea se află ținta și miezul slujirii Lui. Acesta este harul lui Allah, pe care îl dă cui voiește.

Un exemplu asemănător este alăturarea lipsei oricărei nevoi cu generozitatea în cuvintele Sale:

﴿فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ﴾

«Căci Domnul meu este, cu adevărat, Cel fără nicio nevoie, Generosul.»

Coran, al-Naml 27:40 (fragment)

Lui I se cuvine desăvârșirea lipsei oricărei nevoi, a generozității și a întrunirii lor. Un alt exemplu este alăturarea puterii cu mila:

﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ﴾

«Domnul tău este, cu adevărat, Cel Atotputernic, Îndurător.»
Coran, al-Shuʿarāʾ 26:9

La fel este alăturarea iertării cu puterea:

﴿فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا﴾

«Căci Allah este, cu adevărat, Iertător, Atotputernic.»
Coran, al-Nisāʾ 4:149 (fragment)

La fel este alăturarea cunoașterii cu îngăduința:

﴿وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ﴾

«Allah este Atoateștiutor, Îngăduitor.»
Coran, al-Nisāʾ 4:12 (fragment)

La fel este alăturarea milei cu puterea:

﴿وَٱللَّهُ قَدِيرٌ ۚ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾

«Allah este Atotputernic, iar Allah este Iertător, Îndurător.»
Coran, al-Mumtaḥanah 60:7 (fragment)

Allah deschide prin aceasta, pentru omul înzestrat cu înțelegere, grădini bogate ale cunoașterii și îi deschide poarta iubirii și a cunoașterii Sale. La Allah căutăm ajutor și în El ne încredem.

A șaptesprezecea: Profetul ﷺ a spus:

خَيْرُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِي: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

«Cel mai bun lucru pe care l-am spus eu și profeții de dinaintea mea este: Nu există nicio divinitate demnă de adorare în afară de Allah, Singurul, fără asociat. Lui Îi aparține stăpânirea și Lui I se cuvine lauda, iar El are putere asupra tuturor lucrurilor.»[14]

Talbiyah cuprinde tocmai aceste cuvinte și înțelesurile lor. Cuvintele *«El are putere asupra tuturor lucrurilor»* pot fi cuprinse în *«Tu nu ai niciun asociat»*, pot fi cuprinse în *«Cu adevărat, lauda Îți aparține»* și pot fi cuprinse în afirmarea faptului că stăpânirea Îi aparține Lui, Preaînaltul. Dacă ar exista unele lucruri în afara puterii și a stăpânirii Sale, create de altcineva, negarea oricărui asociat nu ar fi cuprinzătoare, după cum nici afirmarea stăpânirii și a laudei pentru El nu ar fi cuprinzătoare. Aceasta este dintre cele mai mari imposibilități. Întreaga stăpânire Îi aparține, întreaga laudă I se cuvine și El nu are niciun asociat sub nicio formă.

A optsprezecea: cuvintele talbiyei cuprind răspunsul împotriva oricărui susținător al unor concepții false despre atributele lui Allah și despre monoteism. Ele anulează afirmațiile celor care Îi asociază alții, oricât de felurite ar fi grupările și învățăturile lor, precum și afirmațiile filosofilor și ale fraților lor dintre Jahmiyyah, care neagă atributele desăvârșirii de care este legată lauda. El, Preaslăvitul, este lăudat pentru Ființa Sa, pentru atributele Sale și pentru faptele Sale. Cel care Îi neagă atributele și faptele I-a negat lauda.

14 Relatat de al-Tirmidhī în Jāmiʿ (3585); al-Albānī l-a apreciat drept bun în Al-Silsilah al-ṣaḥīḥah (1503).

Ele anulează și afirmația celor numiți *«magii comunității»*, dintre Qadariyyah, care au scos faptele robilor Săi — îngeri, djinni și oameni — de sub stăpânirea și puterea Domnului. Ei nu I-au atribuit putere asupra acestor fapte și nu L-au socotit Creatorul lor.

Potrivit afirmației lor, aceste fapte nu intră sub stăpânirea Lui. Căci acela care nu are putere asupra unui lucru, cum l-ar putea avea sub stăpânirea sa? Ei nu I-au atribuit, așadar, lui Allah întreaga stăpânire și nu L-au socotit Atotputernic asupra tuturor lucrurilor.

Cât despre filosofi, potrivit lor El nu are putere asupra niciunui lucru. Cel care înțelege sensul acestor cuvinte, îl vede limpede și este încredințat de el se deosebește de toate grupările care susțin concepții false.

A nouăsprezecea: în adăugarea «stăpânirii» după «laudă și binefacere», după ce enunțul despre acestea s-a încheiat, se află o învățătură deosebită. Formula spune:

إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكُ

«Cu adevărat, lauda și binefacerea Îți aparțin, precum și stăpânirea.»

Nu spune:

إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ وَالْمُلْكَ لَكَ

«Cu adevărat, lauda, binefacerea și stăpânirea Îți aparțin.»

Astfel, textul devine două propoziții de sine stătătoare. Dacă ar fi spus a doua formulare, cuvântul *«stăpânirea»* ar fi fost doar încă un termen coordonat cu cei dinainte. Dar, după ce prima propoziție s-a încheiat prin *«Îți aparțin»*, iar apoi s-a adăugat *«și stăpânirea»*, sensul subînțeles este: *«Și stăpânirea Îți aparține.»* Este asemenea cuvintelor *«Lui Îi aparține stăpânirea și Lui I se*

cuvine lauda», în loc de *«Lui Îi aparțin stăpânirea și lauda»*. Folosul acestei construcții este înmulțirea enunțurilor de laudă.

A douăzecea: faptul că binefacerea este alăturată laudei, fără ca predicatul să le despartă, arată că ele sunt împreună și inseparabile: niciuna nu o părăsește pe cealaltă. Dăruirea binefacerilor și lauda sunt, așadar, nedespărțite.

A douăzeci și una: în repetarea mărturisirii că El nu are niciun asociat se află un înțeles deosebit. Omul afirmă că El nu are niciun asociat îndată după răspunsul dat chemării Lui, spunând labbayk, apoi repetă această afirmație după cuvintele «Cu adevărat, lauda și binefacerea Îți aparțin, precum și stăpânirea. Tu nu ai niciun asociat.» A doua afirmă că El nu are niciun asociat în laudă, binefacere și stăpânire, iar prima afirmă că El nu are niciun asociat în răspunsul dat acestei chemări. Un exemplu asemănător este cuvântul Preaînaltului:

﴿شَهِدَ ٱللَّهُ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَأُو۟لُوا۟ ٱلْعِلْمِ قَآئِمًۢا
ۚ
بِٱلْقِسْطِ ۚ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ﴾

«Allah mărturisește că nu există nicio divinitate demnă de adorare în afară de El, și la fel îngerii și cei înzestrați cu știință, El menținând dreptatea. Nu există nicio divinitate demnă de adorare în afară de El, Cel Atotputernic, Înțelept.»

Coran, Āl ʿImrān 3:18

La începutul versetului a afirmat că nu există nicio divinitate demnă de adorare în afară de El. Aceasta intră în mărturia Sa, în mărturia îngerilor Săi și în cea a oamenilor înzestrați cu știință: acesta este lucrul mărturisit. Apoi a afirmat că El menține dreptatea, adică dreptatea Sa, și a repetat mărturisirea că nu există nicio divinitate demnă de adorare în afară de El, împreună cu afirmarea faptului că El menține dreptatea."[15]

15 Ibn al-Qayyim, Tahdhīb al-Sunan, 1/336–343.

Acestea sunt câteva dintre marile învățăminte și roadele nobile pe care le cuprind aceste cuvinte înalte, cuvintele talbiyei. Fără îndoială, ele arată cât de important este să ne îngrijim de înțelegerea sensurilor lor și cât de mult îl ajută pe rob grija față de acestea să împlinească acest act de adorare în chipul cel mai deplin și în starea cea mai bună.

3 Talbiyah și reînnoirea monoteismului

Cuvintele talbiyei sunt cuvinte prin care se afirmă unicitatea lui Allah. Așa s-a relatat de la Jābir ibn ʿAbd Allāh, Allah să fie mulțumit de amândoi, în lunga sa relatare în care a descris pelerinajul Profetului ﷺ. El a spus: *„Atunci a rostit cu glas tare mărturisirea unicității lui Allah:"*

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ
وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ

„Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale! Răspund chemării Tale, Tu nu ai niciun asociat, răspund chemării Tale! Cu adevărat, lauda și binefacerea Îți aparțin, precum și stăpânirea. Tu nu ai niciun asociat."[16]

El a numit, așadar, cuvintele talbiyei *„mărturisirea unicității"*. Ele sunt cuvinte de afirmare a unicității lui Allah, de sinceritate față de El, de respingere a asocierii și de dezicere de aceasta.

De aceea, repetarea acestor cuvinte de către pelerin în deplasările sale din timpul pelerinajului înseamnă reînnoirea monoteismului, întărirea lui în inimă și sporirea locului pe care îl ocupă în suflet. Începutul lor este: *„Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale! Răspund chemării Tale, Tu nu ai niciun asociat, răspund chemării Tale!"*, iar sfârșitul lor este: *„Cu adevărat, lauda și binefacerea Îți aparțin, precum și stăpânirea. Tu nu ai niciun asociat."* Astfel, ele reunesc, la început și la sfârșit,

16 Ṣaḥīḥ Muslim (1218).

cele două feluri ale monoteismului: cel practic și cel întemeiat pe cunoaștere. Căci monoteismul pentru care Allah ne-a creat este de două feluri:

Primul: monoteismul practic, adică adorarea numai a lui Allah și închinarea sinceră a religiei numai Lui. Allah a spus:

﴿وَمَا خَلَقْتُ ٱلْجِنَّ وَٱلْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

Nu i-am creat pe djinni și pe oameni decât ca să Mă adore.
Coran, al-Dhāriyāt 51:56

Adică să Îl adore numai pe Allah, închinându-I Lui religia cu sinceritate. Acesta este cuprins în talbiyah, în cuvintele: *„Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale! Răspund chemării Tale, Tu nu ai niciun asociat, răspund chemării Tale!"*

Al doilea: monoteismul întemeiat pe cunoaștere, adică a-L cunoaște pe Allah, măreția, slava, desăvârșirea și maiestatea Sa, domnia, stăpânirea și cârmuirea Sa, precum și harul și binefacerile Sale față de robi. El, Preaînaltul, a spus:

﴿ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ وَمِنَ ٱلْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ ٱلْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ ٱللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَىْءٍ عِلْمًا﴾

Allah este Cel care a creat șapte ceruri și tot atâtea pământuri. Porunca coboară între ele, pentru ca voi să știți că Allah are putere asupra tuturor lucrurilor și că Allah cuprinde toate lucrurile cu știința Sa.
Coran, al-Ṭalāq 65:12

El a arătat astfel că scopul creării făpturilor este cunoașterea lui Allah, a măreției, desăvârșirii și slavei Sale, a numelor și însușirilor Sale. Acesta este cuprins în cuvintele talbiyei: *„Cu*

adevărat, lauda și binefacerea Îți aparțin, precum și stăpânirea. Tu nu ai niciun asociat."

Talbiyah cuprinde, așadar, cele două feluri de monoteism: începutul ei este monoteism practic, iar sfârșitul ei este monoteism întemeiat pe cunoaștere.

Tot astfel, talbiyah cuprinde cei doi stâlpi ai monoteismului: negarea și afirmarea. Mărturisirea *„Nu există altă divinitate demnă de adorare în afară de Allah"* neagă mai întâi adorarea oricui în afară de Allah, prin cuvintele *„Nu există altă divinitate"*, apoi afirmă adorarea Lui în toate înțelesurile ei numai pentru Allah, prin cuvintele *„în afară de Allah"*.

Cuvintele celui care rostește talbiyah, *„Tu nu ai niciun asociat"*, cuprind latura negării, iar cuvintele sale, *„Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale!"*, cuprind latura afirmării.

Când pelerinul repetă cuvintele talbiyei, simțind înțelesul și semnificația lor, monoteismul se adâncește în inima sa, se reînnoiește în sufletul său și își sporește roadele: sinceritatea față de Allah. Însă cel care le rostește fără să le înțeleagă înțelesul și fără să știe ce arată ele — cu atât mai puțin să le împlinească scopul — poate ajunge să facă tocmai ceea ce le contrazice.

De aceea, printre cei care rostesc talbiyah se poate găsi câte unul care spune în ruga sa: *„Ajutor, cutare! Ajută-mă, cutare!"*, căutând refugiu și cerând salvare altcuiva decât lui Allah! Unde mai sunt atunci cuvintele *„Răspund chemării Tale, Tu nu ai niciun asociat"*?! Unde sunt *„Cu adevărat, lauda și binefacerea Îți aparțin, precum și stăpânirea"*?! Unde este credința sa că numai Allah deține stăpânirea, dăruirea, harul și binefacerea și că întreaga cârmuire se află în mâinile lui Allah?!

Înțelesul talbiyei este, pe scurt, ca robul să Îi închine lui Allah religia cu sinceritate și să Îl adore numai pe El: cu smerenie și supunere, cu nădejde și dorință, prin rugă și teamă, prin prosternare și înclinare, prin jertfă și legământ și prin toate celelalte feluri de adorare.

Cel care rostește talbiyah cu adevărat și sinceritate nu se roagă, nu cere salvare, ajutor și sprijin decât de la Allah, nu se încrede decât în Allah și nu Îi închină nimănui altcuiva vreun act de adorare. El a spus:

﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ
لَا شَرِيكَ لَهُۥ ۖ وَبِذَٰلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا۠ أَوَّلُ ٱلْمُسْلِمِينَ﴾

Spune: „Rugăciunea mea, jertfa mea, viața mea și moartea mea Îi aparțin lui Allah, Stăpânul lumilor. El nu are niciun asociat. Aceasta mi s-a poruncit și eu sunt primul dintre musulmani."

Coran, al-Anʿām 6:162–163

Ibn al-Qayyim, Allah să aibă milă de el, a spus: „Cât despre pelerinaj, el are o altă însemnătate, pe care nu o înțeleg decât cei care se țin de religia curată, cei care au primit o parte din iubire. Însemnătatea lui este prea înaltă pentru a fi cuprinsă în cuvinte. El este o însușire proprie acestei religii drepte, până într-acolo încât, în cuvintele Sale, Preaînaltul:

﴿حُنَفَآءَ لِلَّهِ﴾

Închinându-vă cu sinceritate numai lui Allah.

Coran, al-Ḥajj 22:31 (fragment)

s-a spus că înțelesul este: *«pelerini»*. Allah a făcut din Casa Sa cea Sfântă un sprijin pentru oameni. Ea este stâlpul lumii, pe care se sprijină zidirea ei. Dacă toți oamenii ar părăsi pelerinajul pentru un an, cerul s-ar prăbuși pe pământ. Așa a spus tălmăcitorul Coranului, Ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de amândoi. Casa cea Sfântă este, așadar, sprijinul lumii, iar acest sprijin dăinuiește atât timp cât la această Casă se săvârșește pelerinajul.

Pelerinajul este, astfel, însușirea proprie religiei drepte, sprijinul ei, iar rugăciunea este taina cuvintelor robului: *«Nu*

există altă divinitate demnă de adorare în afară de Allah». El se întemeiază pe monoteismul curat și pe iubirea sinceră. Înseamnă chemarea celui iubit a celor pe care îi iubește și invitarea lor la Casa Sa și la locul cinstirii Sale. De aceea, când intră în acest act de adorare, deviza lor este: *«Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale!»*, răspunsul celui care iubește la chemarea Iubitului său. Tocmai de aceea talbiyah are o asemenea însemnătate înaintea lui Allah: cu cât robul o rostește mai mult, cu atât este mai iubit și mai prețuit de Stăpânul său. Nu se mai poate opri din a spune: *«Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale!»*, până ce i se taie răsuflarea.

Cât despre tainele acestui act de adorare — intrarea în starea de iḥrām, părăsirea obiceiurilor, descoperirea capului, lepădarea hainelor obișnuite, înconjurarea Casei, șederea la ʿArafah, aruncarea pietricelelor și celelalte ritualuri ale pelerinajului — ele sunt lucruri a căror frumusețe este mărturisită de mințile sănătoase și de firile drepte. Acestea înțeleg că nu există înțelepciune mai presus de înțelepciunea Celui care le-a rânduit."[17]

17 Miftāḥ Dār al-Saʿādah de Ibn al-Qayyim (2/868–869).

4 Talbiyah și dovezile monoteismului

Cuvintele talbiyei cuprind dovezi mărețe privind obligația de a afirma unicitatea lui Allah și de a-I închina Lui religia cu sinceritate. Aceste dovezi se rezumă la cinci lucruri:

Prima dovadă: întreaga laudă Îi aparține lui Allah. El este Cel Vrednic de laudă în ființa Sa, în numele, însușirile și faptele Sale și Cel care merită orice laudă, iubire și preamărire, datorită însușirilor Sale de laudă, frumusețe și măreție și datorită marilor binefaceri pe care le-a revărsat asupra creației Sale.

El este vrednic de laudă în orice împrejurare. Toate numele Sale sunt de laudă, însușirile Sale sunt de laudă, faptele Sale sunt de laudă, hotărârile Sale sunt de laudă și întregul Său har și întreaga Sa bunăvoință față de robi sunt de laudă. Creația și porunca se întemeiază pe lauda Sa, s-au arătat prin lauda Sa și au drept scop lauda Sa.

Allah a atras atenția asupra faptului că lauda Sa cuprinde creația și porunca Sa: S-a lăudat pe Sine la începutul și la sfârșitul creației, S-a lăudat pentru domnia Sa asupra lumilor, S-a lăudat pentru faptul că numai El este Divinitatea, S-a lăudat pentru viața Sa și S-a lăudat pentru că nu poate fi caracterizat prin ceea ce nu I se cuvine, precum a avea copil ori asociat, precum și prin celelalte feluri de laudă cu care S-a lăudat în Cartea Sa. Toate acestea sunt o dovadă limpede că numai El este adorat pe drept și că nu există altcineva adorat pe drept în afară de El:

﴿هُوَ ٱلۡحَيُّ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَٱدۡعُوهُ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَۗ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ﴾

El este Cel Viu. Nu există altă divinitate demnă de adorare în afară de El. Așadar, chemați-L, închinându-I Lui religia cu sinceritate! Laudă lui Allah, Stăpânul lumilor!

Coran, Ghāfir 40:65

A doua dovadă: toate binefacerile sunt de la Allah. De aceea este folosit articolul care arată totalitatea: toate binefacerile Îți aparțin, Tu ești Cel care le dăruiește, le rânduiește și le revarsă.

﴿وَمَا بِكُم مِّن نِّعۡمَةٖ فَمِنَ ٱللَّهِ﴾

Orice binefacere de care aveți parte vine de la Allah.

Coran, al-Naḥl 16:53 (fragment)

Binefacerile lui Allah față de robii Săi nu pot fi cuprinse și nici numărate: darurile îmbelșugate, dărnicia neîngrădită, binefacerile generoase, întinderea milei Sale față de ei, bunăvoința și blândețea Sa față de ei, răspunsul Său la rugile celor aflați în nevoie, îndepărtarea necazurilor celor împovărați și ajutorarea celor care strigă după ajutor. Mai presus de toate este călăuzirea

celor aleși dintre robii Săi pe calea Lăcașului Păcii și apărarea deplină a apropiaților Săi, pe lângă celelalte binefaceri și daruri.

Se cuvine, oare, să I se pună un asociat Celui care are asemenea har și binefacere?!

﴿وَقَالَ ٱللَّهُ لَا تَتَّخِذُوٓاْ إِلَٰهَيْنِ ٱثْنَيْنِ ۖ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ ۖ فَإِيَّٰىَ فَٱرْهَبُونِ﴾

Allah a spus: „Nu vă luați două divinități! El este o singură Divinitate. Numai de Mine să vă temeți!”

Coran, al-Naḥl 16:51

﴿وَلَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلَهُ ٱلدِّينُ وَاصِبًا ۚ أَفَغَيْرَ ٱللَّهِ تَتَّقُونَ﴾

Ale Lui sunt cele din ceruri și de pe pământ și Lui I se cuvine neîncetat ascultarea. Oare de altcineva decât de Allah vă temeți?

Coran, al-Naḥl 16:52

﴿وَمَا بِكُم مِّن نِّعْمَةٍ فَمِنَ ٱللَّهِ ۖ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ ٱلضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْـَٔرُونَ﴾

Orice binefacere de care aveți parte vine de la Allah. Apoi, când vă atinge răul, către El strigați după ajutor.

Coran, al-Naḥl 16:53

﴿ثُمَّ إِذَا كَشَفَ ٱلضُّرَّ عَنكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنكُم بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ﴾

Apoi, când îndepărtează răul de la voi, iată că o parte dintre voi Îi fac asociați Stăpânului lor,

Coran, al-Naḥl 16:54

﴿لِيَكْفُرُواْ بِمَآ ءَاتَيْنَـٰهُمْ ۚ فَتَمَتَّعُواْ ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾

tăgăduind astfel ceea ce le-am dăruit. Bucurați-vă, dar în curând veți ști!

Coran, al-Naḥl 16:55

﴿وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّا رَزَقْنَـٰهُمْ ۗ تَٱللَّهِ لَتُسْـَٔلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ تَفْتَرُونَ﴾

Ei pun deoparte, pentru ceea ce nu cunosc, o parte din cele cu care i-am înzestrat. Pe Allah, veți fi întrebați despre ceea ce născoceați!

Coran, al-Naḥl 16:56

A treia dovadă: întreaga stăpânire Îi aparține lui Allah și nu există alt stăpân în afară de El. El este Stăpânul tuturor lucrurilor și Cel care le cârmuiește fără să I se poată împotrivi sau opune cineva. Aceasta este o dovadă a desăvârșirii forței, puterii și măreției Sale, a faptului că știința Sa cuprinde toate lucrurile, că voința Sa se împlinește, puterea Sa se întinde peste tot, înțelepciunea Sa este cuprinzătoare și cârmuirea Sa cuprinde lumea de sus și pe cea de jos, viața aceasta și Viața de Apoi.

El dispune de stăpânirea Sa după cum voiește: cârmuirea unui Rege Puternic, Stăpânitor, Drept, Milostiv, Înțelept, Binefăcător și

Darnic, a Cărui stăpânire este deplină. Nimeni nu I-o contestă și nimeni nu se opune în ea voii Sale.

﴿فَذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمُ ٱلْحَقُّ ۖ فَمَاذَا بَعْدَ ٱلْحَقِّ إِلَّا ٱلضَّلَٰلُ ۖ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ﴾

Acesta este Allah, adevăratul vostru Stăpân! Iar după adevăr ce mai rămâne decât rătăcirea? Cum de sunteți abătuți?

Coran, Yūnus 10:32

El a mai spus:

﴿فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ ٱلْمَلِكُ ٱلْحَقُّ ۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْكَرِيمِ﴾

Preaînalt este Allah, Regele, Adevărul! Nu există altă divinitate demnă de adorare în afară de El, Stăpânul Tronului cel Nobil.

Coran, al-Mu'minūn 23:116

Toate acestea sunt dovezi ale obligației de a afirma unicitatea Lui. Cât despre oricine în afară de Allah, acesta nu deține pentru sine nici folos, nici pagubă, nici viață, nici moarte, nici înviere, cu atât mai puțin să dețină ceva din acestea pentru altcineva.

﴿قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ۚ وَٱللَّهُ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ﴾

Spune: „Adorați voi, în afară de Allah, ceva care nu deține pentru voi nici pagubă, nici folos? Allah este Cel care aude totul, Atoateștiutorul."

Coran, al-Mā'idah 5:76

El a mai spus:

﴿قُلِ ٱدْعُوا۟ ٱلَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ ۖ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِن شِرْكٍ وَمَا لَهُۥ مِنْهُم مِّن ظَهِيرٍ﴾

Spune: „Chemați-i pe cei pe care i-ați pretins în afară de Allah! Ei nu stăpânesc nici cât greutatea unui fir de praf, nici în ceruri, nici pe pământ; nu au în ele nicio parte și El nu are printre ei niciun ajutor."

Coran, Saba' 34:22

A patra dovadă: așa cum s-a arătat, talbiyah afirmă că stăpânirea, binefacerea și lauda se reunesc la Allah. Acesta este un alt fel de laudă adusă Lui, diferit de lauda fiecăreia dintre aceste însușiri înalte luate separat. Stăpânirea singură este o desăvârșire, lauda este o desăvârșire, iar reunirea lor înseamnă o desăvârșire în plus.

Când stăpânirea, care cuprinde puterea, se unește cu binefacerea, care cuprinde binele deplin, bunătatea și mila, și cu lauda, care cuprinde slava și generozitatea desăvârșite și cheamă la iubirea Sa, aceasta are o măreție, desăvârșire și slavă care I se

cuvin Lui mai mult decât oricui și de care numai El este vrednic. Pomenirea laudei Sale și cunoașterea ei atrag inima spre Allah, o întorc spre El și îndreaptă spre El toate îndemnurile iubirii: tocmai acesta este scopul și miezul adorării.

A cincea dovadă: cuvintele „Tu nu ai niciun asociat". Această propoziție este repetată de două ori în talbiyah: o dată după răspunsul la chemare, „Răspund chemării Tale", și o dată după cuvintele „Cu adevărat, lauda și binefacerea Îți aparțin, precum și stăpânirea".

Prima cuprinde faptul că El nu are niciun asociat în răspunsul la această chemare, iar a doua cuprinde faptul că El nu are niciun asociat în laudă, binefacere și stăpânire.

Odată ce s-a statornicit că întreaga laudă Îi aparține lui Allah, că toate binefacerile sunt de la Allah și că întreaga stăpânire Îi aparține, fără niciun fel de asociat, numai Lui să I se închine talbiyah, smerenia, supunerea, iubirea, ascultarea și împlinirea poruncilor.

Cum ar putea cineva să Îi asocieze lui Allah în adorare pe unul care nu deține în acest univers nici folos, nici pagubă și nu are în mâini nici puterea de a dărui, nici pe aceea de a opri un dar?! Preaînalt este Allah față de ceea ce Îi asociază!

Acestea sunt cinci semne mărețe și dovezi limpezi ale obligației monoteismului și sincerității, cuprinse în cuvintele talbiyei și arătate de ele în mod deslușit. Ele arată limpede stricăciunea asocierii și urâțenia ei cumplită și faptul că adepții ei sunt dintre cei mai nesăbuiți oameni și cei mai rătăciți de la calea dreaptă.

5 Talbiyah și dezicerea de asociere

Am arătat mai înainte meritul talbiyei și faptul că ea cuprinde proclamarea unicității lui Allah și respingerea asocierii. De aceea, cel care o rostește cu adevărat nu Îi închină niciun fel de adorare altcuiva decât lui Allah: nu cere decât de la Allah, nu cere salvare decât de la El, nu își pune încrederea decât în El și nu cere sprijin, ajutor și izbândă decât de la Allah, în mâinile Căruia se află dăruirea și oprirea darului, restrângerea și lărgirea, folosul și paguba:

﴿أَمَّن يُجِيبُ ٱلْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ ٱلسُّوٓءَ وَيَجْعَلُكُمْ
خُلَفَآءَ ٱلْأَرْضِ ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ ۚ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ﴾

Cine îi răspunde celui aflat în nevoie când Îl cheamă, îndepărtează răul și vă face urmași pe pământ? Există vreo divinitate alături de Allah? Puțin vă mai amintiți!

Coran, al-Naml 27:62

Așadar, când musulmanul spune în talbiyah *„Tu nu ai niciun asociat”*, el trebuie să cunoască realitatea asocierii și să îi înțeleagă primejdia, ferindu-se pe deplin de a cădea în ea sau în vreuna dintre cauzele, mijloacele și căile care duc la ea. Căci ea este cel mai mare păcat prin care este neascultat Allah. De aceea i-au fost rânduite pedepse în această lume și în Viața de Apoi cum nu au fost rânduite pentru alte păcate. Allah Preaînaltul a spus:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغۡفِرُ أَن يُشۡرَكَ بِهِۦ وَيَغۡفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن
يَشَآءُ ۚ وَمَن يُشۡرِكۡ بِٱللَّهِ فَقَدِ ٱفۡتَرَىٰٓ إِثۡمًا عَظِيمًا﴾

Allah nu iartă să I se facă asociați, dar iartă ceea ce este mai prejos de aceasta cui voiește. Iar cel care Îi face asociați lui Allah a născocit un păcat imens.

Coran, al-Nisāʾ 4:48

El, Preaînaltul, a mai spus:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغۡفِرُ أَن يُشۡرَكَ بِهِۦ وَيَغۡفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن
يَشَآءُ ۚ وَمَن يُشۡرِكۡ بِٱللَّهِ فَقَدۡ ضَلَّ ضَلَٰلَۢا بَعِيدًا﴾

Allah nu iartă să I se facă asociați, dar iartă ceea ce este mai prejos de aceasta cui voiește. Iar cel care Îi face asociați lui Allah s-a rătăcit departe de calea dreaptă.

Coran, al-Nisāʾ 4:116

El, Preaînaltul, a mai spus:

﴿إِنَّهُۥ مَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ ٱلْجَنَّةَ وَمَأْوَىٰهُ ٱلنَّارُ ۖ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ﴾

Celui care Îi face asociați lui Allah, Allah i-a interzis Raiul, iar adăpostul lui va fi Focul. Cei nedrepți nu vor avea ajutoare.

Coran, al-Mā'idah 5:72 (fragment)

El, Preaînaltul, a mai spus:

﴿وَمَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَتَخْطَفُهُ ٱلطَّيْرُ أَوْ تَهْوِى بِهِ ٱلرِّيحُ فِى مَكَانٍ سَحِيقٍ﴾

Iar cel care Îi face asociați lui Allah este ca și cum ar cădea din cer și l-ar răpi păsările ori l-ar arunca vântul într-un loc îndepărtat.

Coran, al-Ḥajj 22:31 (fragment)

El, Preaînaltul, a mai spus:

﴿وَلَقَدْ أُوحِىَ إِلَيْكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ بَلِ ٱللَّهَ فَٱعْبُدْ وَكُن مِّنَ ٱلشَّٰكِرِينَ﴾

Ție și celor de dinaintea ta vi s-a revelat: „Dacă vei face asociați, fapta ta va fi zadarnică și vei fi dintre cei pierduți. Ci adoră-L pe Allah și fii dintre cei recunoscători!"

Coran, al-Zumar 39:65–66

Versetele din Nobilul Coran care au acest înțeles sunt numeroase. În ele, Stăpânul îi avertizează pe robii Săi împotriva

asocierii, le arată primejdia ei cumplită, urmările ei grele, sfârșitul ei rău și soarta dureroasă pe care o va avea cel care o săvârșește în această lume și în Viața de Apoi.

Primejdiile asocierii sunt, așadar, uriașe. Cel care o săvârșește nu culege de pe urma ei decât dezamăgire, lipsire de bine, înjosire și pierdere. Ea este, fără excepție, cel mai mare păcat prin care este neascultat Allah și cea mai nedreaptă dintre nedreptăți, din numeroase motive:

Unul dintre ele este că ea înseamnă înjosirea rangului Stăpânului lumilor: un drept care Îi aparține numai Lui este îndreptat către una dintre făpturile Sale și altcineva este pus pe aceeași treaptă cu El.

Un altul este că ea contrazice și se împotrivește scopului creației și poruncii.

Un altul este că ea cuprinde cea mai mare împotrivire față de Stăpânul lumilor, trufie față de ascultarea Lui și refuzul smeririi înaintea Lui.

Un altul este că ea înseamnă asemănarea făpturii cu Creatorul, Preaînaltul, Cel Preasfânt. Cum să fie pus cel care nu deține pentru sine și pentru alții nici pagubă, nici folos, nici viață, nici moarte, nici înviere pe aceeași treaptă cu Cel căruia Îi aparține întreaga creație, întreaga stăpânire, întregul bine și la care se întoarce întreaga cârmuire?! Frâiele tuturor lucrurilor sunt în mâinile Sale și toate se întorc la El. Ceea ce voiește se întâmplă, iar ceea ce nu voiește nu se întâmplă. Nimeni nu poate opri ceea ce dăruiește și nimeni nu poate dărui ceea ce oprește. Când deschide pentru oameni o milă, nimeni nu o poate opri; iar ceea ce oprește, nimeni nu poate trimite după El.

Fiecare musulman are datoria de a se feri cu cea mai mare grijă de asociere și de a se teme cu tărie pentru sine să nu cadă în ea. Chiar profetul lui Allah și prietenul Său apropiat, Ibrāhīm, pacea fie asupra lui, spune în rugăciunea sa:

﴿وَٱجۡنُبۡنِي وَبَنِيَّ أَن نَّعۡبُدَ ٱلۡأَصۡنَامَ رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضۡلَلۡنَ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ﴾

Ferește-mă pe mine și pe fiii mei de a adora idolii! Stăpâne, ei i-au rătăcit pe mulți dintre oameni.

Coran, Ibrāhīm 14:35–36 (fragmente)

Dacă Ibrāhīm, prietenul apropiat al lui Allah, Îl ruga pe Stăpânul său să îi ferească pe el și pe fiii săi de asociere și să îi țină departe de adorarea idolilor, fiindcă știa că numai Allah o îndepărtează de la el, prin călăuzirea și ajutorul Său, nu prin puterea și forța lui proprie, atunci ce se poate crede despre altcineva?!

Așa cum a spus Ibrāhīm al-Taymī, Allah să aibă milă de el: „Cine s-ar mai putea socoti ferit de încercare după Ibrāhīm, prietenul apropiat al lui Allah?!”[18]

Toate acestea cer o teamă puternică de asociere, o grijă deosebită de a te feri de ea și rugarea lui Allah să te ocrotească de a cădea în ea.

De asemenea, robului credincios i se cere să cunoască realitatea asocierii, cauzele, începuturile și felurile ei, ca să nu cadă în ea și astfel să piardă atât viața aceasta, cât și Viața de Apoi.

De aceea, nobilul companion Ḥudhayfah ibn al-Yamān, Allah să fie mulțumit de el, spune: „Oamenii Îl întrebau pe Trimisul lui Allah ﷺ despre bine, iar eu Îl întrebam despre rău, de teamă să nu mă ajungă.”[19]

Aceasta fiindcă acela care nu cunoaște decât binele poate cădea în rău atunci când acesta îl ajunge fără să își dea seama ori nu îl

18 Relatat de Ibn Jarīr în Tafsīr (13/687–688).

19 Relatat de al-Bukhārī în al-Ṣaḥīḥ (3606) și de Muslim în al-Ṣaḥīḥ (1847).

respinge așa cum îl respinge cel care îl cunoaște și îi știe primejdia.

De aceea, ʿUmar ibn al-Khaṭṭāb, Allah să fie mulțumit de el, a spus: „Legăturile Islamului se desfac una câte una atunci când în Islam cresc oameni care nu cunosc ignoranța preislamică."[20] Îndepărtarea de orice fel de asociere și închinarea sinceră a monoteismului lui Allah constituie un temei pe care trebuie să se întemeieze orice act de ascultare prin care robul se apropie de Allah. De aceea, Allah a spus în sura al-Ḥajj:

﴿وَأَذِّن فِي ٱلنَّاسِ بِٱلْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِن كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ﴾

Și vestește-le oamenilor pelerinajul! Ei vor veni la tine pe jos și călare pe orice cămilă slabă, venind pe toate drumurile îndepărtate,

Coran, al-Ḥajj 22:27

﴿لِّيَشْهَدُوا۟ مَنَـٰفِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا۟ ٱسْمَ ٱللَّهِ فِىٓ أَيَّامٍ مَّعْلُومَـٰتٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّنۢ بَهِيمَةِ ٱلْأَنْعَـٰمِ ۖ فَكُلُوا۟ مِنْهَا وَأَطْعِمُوا۟ ٱلْبَآئِسَ ٱلْفَقِيرَ﴾

ca să fie martori la foloasele lor și să pomenească numele lui Allah în zile cunoscute, asupra vitelor cu care i-a înzestrat. Mâncați din ele și hrăniți-l pe cel nenorocit și sărac!

Coran, al-Ḥajj 22:28

20 A se vedea și comentariul folositor asupra lui în al-Fawāʾid de Ibn al-Qayyim, p.159.

﴿ثُمَّ لْيَقْضُواْ تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُواْ نُذُورَهُمْ وَلْيَطَّوَّفُواْ بِٱلْبَيْتِ ٱلْعَتِيقِ﴾

Apoi să își îndepărteze neîngrijirea, să își împlinească legămintele și să înconjoare Casa cea Veche!

Coran, al-Ḥajj 22:29

﴿ذَٰلِكَ وَمَن يُعَظِّمْ حُرُمَٰتِ ٱللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَّهُۥ عِندَ رَبِّهِۦ ۗ وَأُحِلَّتْ لَكُمُ ٱلْأَنْعَٰمُ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ۖ فَٱجْتَنِبُواْ ٱلرِّجْسَ مِنَ ٱلْأَوْثَٰنِ وَٱجْتَنِبُواْ قَوْلَ ٱلزُّورِ﴾

Așa este! Iar pentru cel care cinstește cele sfinte ale lui Allah, aceasta este mai bine înaintea Stăpânului său. Vitele vă sunt îngăduite, în afară de ceea ce vi se recită. Feriți-vă de întinarea idolilor și feriți-vă de vorbirea mincinoasă,

Coran, al-Ḥajj 22:30

ج

﴿حُنَفَآءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِۦ ۚ وَمَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَتَخْطَفُهُ ٱلطَّيْرُ أَوْ تَهْوِى بِهِ ٱلرِّيحُ فِى مَكَانٍ سَحِيقٍ﴾

închinându-vă cu sinceritate numai lui Allah, fără să Îi faceți asociați! Iar cel care Îi face asociați lui Allah este ca și cum ar cădea din cer și l-ar răpi păsările ori l-ar arunca vântul într-un loc îndepărtat.

Coran, al-Ḥajj 22:31

În șirul acestor versete nobile legate de pelerinaj, El a avertizat împotriva asocierii, a poruncit evitarea ei și a arătat urâțenia și sfârșitul ei rău: cel care o săvârșește este ca unul căzut din cer, pe care îl răpesc păsările ori îl aruncă vântul într-un loc îndepărtat. Înaintea acestor versete, după ce i-a arătat locul Casei, Allah i-a poruncit profetului Său Ibrāhīm, pacea fie asupra lui, să o curețe și i-a interzis să Îi facă asociați. Aceasta se află în cuvintele Sale:

﴿وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَٰهِيمَ مَكَانَ ٱلْبَيْتِ أَن لَّا تُشْرِكْ بِى شَيْـًٔا وَطَهِّرْ بَيْتِىَ لِلطَّآئِفِينَ وَٱلْقَآئِمِينَ وَٱلرُّكَّعِ ٱلسُّجُودِ﴾

Și când i-am arătat lui Ibrāhīm locul Casei: „Nu-Mi face niciun asociat și curăță Casa Mea pentru cei care o înconjoară, pentru cei care stau în rugăciune și pentru cei care se înclină și se prosternează!”

Coran, al-Ḥajj 22:26

Asociatorii din vremea ignoranței preislamice înconjurau Casa și săvârșeau pelerinajul, spunând în talbiyah: *„Răspund chemării Tale, Tu nu ai niciun asociat, în afară de un asociat al Tău, pe care Tu îl stăpânești, pe el și ceea ce stăpânește el.”* Ei adăugau, așadar,

cuvintele *„în afară de un asociat al Tău, pe care Tu îl stăpânești, pe el și ceea ce stăpânește el”*. Începeau talbiyah prin sinceritate față de Allah, apoi făceau excepție pentru un asociat aflat sub stăpânirea lui Allah. Prin acesta îi aveau în vedere pe idolii pe care îi adorau alături de Allah, pretinzând că aceștia le sunt ocrotitori și îi apropie de Allah. De aceea, Trimisul lui Allah ﷺ le respingea această talbiyah.

Ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de amândoi, a relatat: „Asociatorii spuneau: «Răspund chemării Tale, Tu nu ai niciun asociat!» Atunci Trimisul lui Allah ﷺ spunea: «Vai vouă! Ajunge! Ajunge!» Ei însă spuneau: «În afară de un asociat al Tău, pe care Tu îl stăpânești, pe el și ceea ce stăpânește el.» Spuneau aceasta în timp ce înconjurau Casa.”[21]

Cuvintele sale ﷺ, *„Ajunge! Ajunge!”*, înseamnă: opriți-vă la *„Răspund chemării Tale, Tu nu ai niciun asociat”*, pentru că aceasta este monoteism, și nu îi adăugați ceea ce urmează, fiindcă aceea este asociere.

Pelerinul trebuie, așadar, să compare talbiyah acelora cu talbiyah monoteismului pe care o repetă în ritualurile sale și să Îl laude pe Allah pentru această mare binefacere de care se bucură: că l-a călăuzit spre unicitatea Sa și i-a dat putința să proclame sinceritatea și dezicerea de asociere, fără să o facă asemenea celei a asociatorilor, care I-au pus lui Allah egali și asociați, deși recunoșteau că nu au alt Creator și alt Dătător de hrană decât Allah.

21 Relatat de Muslim în al-Ṣaḥīḥ (1185).

ʿAbd al-Raḥmān ibn Zayd ibn Aslam, Allah să aibă milă de el, a spus: „Nimeni nu adoră pe altcineva alături de Allah fără să creadă în Allah și să știe că Allah este Stăpânul, Creatorul și Dătătorul său de hrană, deși Îi face asociați! Nu vezi cum a spus Ibrāhīm:

﴿قَالَ أَفَرَءَيْتُم مَّا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ أَنتُمْ وَءَابَآؤُكُمُ ٱلْأَقْدَمُونَ
فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّىٓ إِلَّا رَبَّ ٱلْعَٰلَمِينَ﴾

Ați văzut ceea ce adorați, voi și înaintașii voștri cei vechi? Ei sunt dușmani pentru mine, în afară de Stăpânul lumilor.
Coran, al-Shuʿarāʾ 26:75–77

El știa că Îl adoră pe Stăpânul lumilor alături de cele pe care le adoră.” Apoi a spus: „Nimeni nu Îi face asociați fără să creadă în El! Nu vezi cum arabii rosteau talbiyah, spunând: «Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale! Răspund chemării Tale, Tu nu ai niciun asociat, în afară de un asociat al Tău, pe care Tu îl stăpânești, pe el și ceea ce stăpânește el.» Asociatorii spuneau acestea!”[22]

22 Relatat de Ibn Jarīr în Tafsīr (13/376), a cărui formulare este citată, și de Ibn Abī Ḥātim în Tafsīr (7/2208).

6 Talbiyah: răspunsul la chemarea lui Allah și a Trimisului Său

Cuvintele talbiyei înfăptuiesc răspunsul la chemarea lui Allah și a Trimisului Său ﷺ. Ele au un efect adânc asupra pelerinului căruia i s-a dat izbândă, atunci când le împlinește cum se cuvine. Îl deprind cu ascultarea de Allah și cu răspunsul la porunca Sa, prin care musulmanul dobândește adevărata viață, așa cum a spus Preaînaltul:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱسْتَجِيبُواْ لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ﴾

O, voi care credeți, răspundeți lui Allah și Trimisului atunci când vă cheamă la ceea ce vă dă viață!

Coran, al-Anfāl 8:24 (fragment)

Una dintre binecuvântările talbiyei este, așadar, că îl deprinde cu această viață. De aceea, ea este legată de toate faptele pelerinajului: de la plecarea pelerinului de la mīqāt până la sosirea la Casă, apoi în deplasările dintre locurile sfinte, de la Minā la ʿArafāt, de la ʿArafāt la Muzdalifah și de la Muzdalifah la Minā. Pelerinul rostește aceste cuvinte cu glas puternic și le repetă de multe ori în acele ținuturi nobile și locuri alese.

Această repetare a talbiyei, cu înțelesul ei prezent în minte, lucrează negreșit în sufletul pelerinului necesitatea de a răspunde chemării Stăpânului lumilor, inclusiv chemării Sale de a săvârși acest ritual măreț, în cuvintele Sale:

﴿وَأَذِّن فِي ٱلنَّاسِ بِٱلْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِن كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ﴾

Și vestește-le oamenilor pelerinajul! Ei vor veni la tine pe jos și călare pe orice cămilă slabă, venind pe toate drumurile îndepărtate.

Coran, al-Ḥajj 22:27

Se cuvine, oare, ca un credincios care spune *„Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale! Răspund chemării Tale, Tu nu ai niciun asociat; răspund chemării Tale!”* să audă *„Veniți la rugăciune! Veniți la izbândă!”* și apoi să nu răspundă?! Să audă chemarea la ceva mai măreț decât pelerinajul — și anume rugăciunea —, apoi să nu răspundă?!

Rugăciunea este stâlpul religiei, cea mai mare dintre obligațiile ei și cea mai însemnată și mai înaltă după cele două mărturisiri.

Tu, pe care Allah te-a chemat la pelerinaj, iar tu ai răspuns chemării și ai venit spre Casa Sa cea Veche, nădăjduind la mila Lui și temându-te de pedeapsa Sa, cum este starea ta în privința rugăciunii, care este stâlpul religiei și cel mai măreț dintre stâlpii ei după cele două mărturisiri?! Cum este starea ta în privința postului, a daniei obligatorii și a celorlalte porunci?! Cum este starea ta în privința îndepărtării de cele oprite, adică a părăsirii celor interzise?

Dacă împlinești poruncile, laudă-L pe Allah și cere-I și mai mult. Iar dacă ești nepăsător și delăsător, cere-ți socoteală înainte de a ți se cere socoteală în Ziua Amenințării.

تَذَكَّرْ يَوْمَ تَأْتِي اللَّهَ فَرْدًا
وَقَدْ نُصِبَتْ مَوَازِينُ الْقَضَاءِ
وَهُتِّكَتِ السُّتُورُ عَنِ الْمَعَاصِي
وَجَاءَ الذَّنْبُ مُنْكَشِفَ الْغِطَاءِ

Amintește-ți ziua în care vii singur înaintea lui Allah,
iar balanțele judecății au fost așezate;
vălurile păcatelor au fost sfâșiate,
iar păcatul s-a ivit cu acoperământul îndepărtat.[23]

Cugetă la acea Zi și pregătește-te pentru ea! Allah Preaînaltul a spus la încheierea versetelor despre pelerinaj:

﴿وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّكُمۡ إِلَيۡهِ تُحۡشَرُونَ﴾

Temeți-vă de Allah și să știți că la El veți fi adunați!
Coran, al-Baqarah 2:203 (fragment)

Allah să ne facă dintre robii Săi cu teamă de El și să ne ferească de rușinea Zilei Judecății!

23 Cele două versuri se află în al-Tadhkirah de al-Qurțubī (2/725).

7 Talbiyah, îndreptarea sufletelor și îndepărtarea de cele interzise

Printre foloasele talbiyei se numără faptul că ea șlefuiește sufletul celui care o rostește, îi îndreaptă inima și îl ajută să se îndepărteze de cele interzise. Încă de când începe să rostească talbiyah, pelerinul se angajează să stea departe de toate lucrurile oprite în starea de iḥrām, așa cum a spus Preaînaltul:

﴿ٱلْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَٰتٌ ۚ فَمَن فَرَضَ فِيهِنَّ ٱلْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِى ٱلْحَجِّ﴾

Pelerinajul are loc în luni cunoscute. Cel care se angajează să săvârșească pelerinajul în ele să nu aibă relații intime, să nu săvârșească păcate și să nu se certe în timpul pelerinajului.

Coran, al-Baqarah 2:197 (fragment)

Profetul ﷺ spune:

مَنْ حَجَّ لِلَّهِ فَلَمْ يَرْفُثْ وَلَمْ يَفْسُقْ رَجَعَ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ

„Cel care săvârșește pelerinajul pentru Allah, fără să aibă relații intime și fără să săvârșească păcate, se întoarce ca în ziua în care l-a născut mama sa.”[24]

24 Relatat de al-Bukhārī în al-Ṣaḥīḥ (1521), a cărui formulare este citată, și de Muslim în al-Ṣaḥīḥ (1350).

Îl vezi cât de disciplinat este în ritualurile sale și cum îi întreabă mereu pe oamenii învățați, cu întrebări amănunțite, despre cele de la care este oprit, pentru ca pelerinajul lui să fie ferit de păcat și de încălcări. Se ferește de atingerea parfumului, are grijă să nu își taie din păr, evită să își acopere capul și procedează la fel în privința celorlalte lucruri oprite în iḥrām.

Dacă astfel este starea lui când părăsește și se îndepărtează de interdicțiile pelerinajului, cum ar trebui să fie starea lui față de marile păcate și de fărădelegile grave?! Îi răspunde el Stăpânului său îndepărtându-se și ferindu-se de ele?! Sau își murdărește sufletul prin păcate nimicitoare, nelegiuiri și neascultare?
De aceea, când Profetul ﷺ le-a vorbit oamenilor la pelerinaj, le-a spus:

أَلَا إِنَّمَا هُنَّ أَرْبَعٌ: أَنْ لَا تُشْرِكُوا بِاللَّهِ شَيْئًا، وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ، وَلَا تَزْنُوا، وَلَا تَسْرِقُوا

„Luați aminte! Sunt patru: să nu Îi faceți niciun asociat lui Allah, să nu ucideți sufletul pe care Allah l-a făcut inviolabil decât cu drept, să nu săvârșiți adulter și să nu furați.”[25]

25 Relatat de Aḥmad în al-Musnad (18990); al-Albānī a declarat autentic lanțul său în al-Silsilah al-Ṣaḥīḥah (1759).

Tot la pelerinaj, el a spus:

فَإِنَّ دِمَاءَكُمْ وَأَمْوَالَكُمْ وَأَعْرَاضَكُمْ عَلَيْكُمْ حَرَامٌ، كَحُرْمَةِ يَوْمِكُمْ هَذَا، فِي بَلَدِكُمْ هَذَا، فِي شَهْرِكُمْ هَذَا

„Sângele vostru, averile voastre și onoarea voastră vă sunt inviolabile, asemenea sfințeniei acestei zile a voastre, în această cetate a voastră, în această lună a voastră."[26]

De asemenea, la pelerinaj, el ﷺ a spus:

الْمُجَاهِدُ مَنْ جَاهَدَ نَفْسَهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ، وَالْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ الْخَطَايَا وَالذُّنُوبَ

„Cel care se străduiește este acela care se luptă cu propriul suflet pentru a-L asculta pe Allah, iar cel care emigrează este acela care părăsește greșelile și păcatele."[27]

Așadar, în pelerinajul său, Trimisul lui Allah ﷺ a vorbit pe larg despre evitarea lucrurilor interzise și a celor oprite, căci pelerinajul este o mare ocazie de a trece de la o stare rea la una bună și desăvârșită și de la neascultare și păcate la ascultare și la fapte care apropie de Allah. Omul se întoarce astfel din pelerinaj cu o pagină nouă și într-o stare diferită de cea în care se afla.

26 Relatat de al-Bukhārī în al-Ṣaḥīḥ (1739), din relatarea lui Ibn ʿAbbās, și de Muslim în al-Ṣaḥīḥ (1679), din relatarea lui Abū Bakrah.

27 Relatat de Aḥmad în al-Musnad (23958); al-Albānī l-a declarat autentic în al-Silsilah al-Ṣaḥīḥah (549).

De aceea, învățații spun că unul dintre semnele primirii pelerinajului este ca starea robului după pelerinaj să fie mai bună decât cea de dinainte. Una dintre dovezi este cuvântul Stăpânului nostru:

﴿وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً﴾

Iar celui care dobândește o faptă bună,
Coran, al-Shūrā 42:23 (fragment)

adică o faptă de ascultare și de adorare a lui Allah,

﴿نَّزِدْ لَهُۥ فِيهَا حُسْنًا﴾

îi vom spori binele în ea.
Coran, al-Shūrā 42:23 (fragment)

Allah îi deschide inima, îi ușurează lucrurile și îi dă izbândă să săvârșească alte fapte de ascultare. Când omul iese din ascultarea pelerinajului după ce l-a împlinit bine, binele de care are parte sporește după pelerinaj și i se deschid porțile binelui prin harul și binefacerea lui Allah. Aceasta este un mijloc pentru dobândirea mulțumirii Sale și a cinstirii de a câștiga grădinile desfătării. Profetul ﷺ a spus:

وَالْحَجُّ الْمَبْرُورُ لَيْسَ لَهُ جَزَاءٌ إِلَّا الْجَنَّةُ

„Pelerinajul primit nu are altă răsplată decât Raiul.”[28]

28 Relatat de al-Bukhārī în al-Ṣaḥīḥ (1773) și de Muslim în al-Ṣaḥīḥ (1349).

8 Talbiyah companionilor

Companionii, Allah să fie mulțumit de ei, rosteau talbiyah Profetului ﷺ și țineau să facă întocmai. Ei ridicau glasul cu ea, astfel încât nici nu ajungeau la al-Rawḥāʾ și glasurile li se răgușeau deja de cât de puternic o rosteau.[29]

S-a transmis în mod statornic că ei, pe lângă talbiyah Profetului ﷺ, adăugau cuvinte de laudă și preamărire a lui Allah Preaînaltul. El ﷻ le auzea și le încuviința.

Astfel, în unele formulări ale relatării lui Jābir, Allah să fie mulțumit de el, despre pelerinajul Profetului ﷺ, se spune: „Trimisul lui Allah ﷺ a proclamat unicitatea Sa: «Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale! Răspund chemării Tale, Tu nu ai niciun asociat; răspund chemării Tale! Cu adevărat, lauda și binefacerea Îți aparțin, precum și stăpânirea. Tu nu ai niciun asociat!» Oamenii rosteau formulele pe care le rosteau, iar Trimisul lui Allah ﷺ nu le-a respins nimic din acestea. Trimisul lui Allah ﷺ a stăruit însă în propria sa talbiyah."[30]

29 Relatat de Ibn Abī Shaybah în al-Muṣannaf (15051); Ibn Ḥajar a declarat autentic lanțul său în Fatḥ al-Bārī (3/408).

30 Relatat de Abū Dāwūd în al-Sunan (1905); al-Albānī l-a declarat autentic în al-Irwāʾ (1017).

În unele relatări se spune:

وَلَبَّى النَّاسُ: لَبَّيْكَ ذَا الْمَعَارِجِ، وَلَبَّيْكَ ذَا الْفَوَاضِلِ، فَلَمْ يَعِبْ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ شَيْئًا

„Oamenii rosteau talbiyah: «Răspund chemării Tale, Stăpân al căilor de înălțare! Răspund chemării Tale, Dătător al binefacerilor!» El nu a mustrat pe niciunul dintre ei pentru nimic."[31]

Într-o altă formulare:

وَالنَّاسُ يَزِيدُونَ: ذَا الْمَعَارِجِ، وَنَحْوَهُ مِنَ الْكَلَامِ، وَالنَّبِيُّ ﷺ يَسْمَعُ فَلَا يَقُولُ لَهُمْ شَيْئًا

„Oamenii adăugau: «Stăpân al căilor de înălțare» și alte cuvinte asemănătoare, iar Profetul ﷺ auzea și nu le spunea nimic."[32]

„Stăpân al căilor de înălțare" înseamnă Cel care are înălțimea, slava și măreția și care cârmuiește toate făpturile, Cel spre care se înalță îngerii cu cele pe care El le-a rânduit și poruncit și spre care se înalță Duhul.

31 Relatat de al-Bayhaqī în al-Sunan al-Kubrā (9032).

32 Relatat de Abū Dāwūd în al-Sunan (1813); al-Albānī l-a declarat autentic în Ṣaḥīḥ Abī Dāwūd – al-Umm (1591).

Printre formulele de talbiyah transmise de la ei se numără cea relatată de al-Miswar ibn Makhramah, care a spus: Talbiyah lui ʿUmar era:

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ، لَا شَرِيكَ لَكَ، لَبَّيْكَ مَرْغُوبًا أَوْ مَرْهُوبًا، لَبَّيْكَ ذَا النَّعْمَاءِ وَالْفَضْلِ الْحَسَنِ

„Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale! Răspund chemării Tale, Tu nu ai niciun asociat; răspund chemării Tale! Cu adevărat, lauda și binefacerea Îți aparțin, precum și stăpânirea. Tu nu ai niciun asociat! Răspund chemării Tale, cu nădejde sau cu teamă! Răspund chemării Tale, Dătător al binefacerilor și al frumosului har!”[33]

Înțelesul cuvintelor *„cu nădejde sau cu teamă”* este: rostim talbiyah reunind nădejdea și teama, așa cum a spus Preaînaltul:

﴿إِنَّهُمْ كَانُوا۟ يُسَـٰرِعُونَ فِى ٱلْخَيْرَٰتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا ۖ وَكَانُوا۟ لَنَا خَـٰشِعِينَ﴾

Ei se grăbeau la fapte bune, Ne chemau cu nădejde și teamă și erau smeriți înaintea Noastră.
Coran, al-Anbiyāʾ 21:90 (fragment)

33 Relatat de Ibn Abī Shaybah în al-Muṣannaf (13472).

Nāfiʿ a relatat de la ʿAbd Allāh ibn ʿUmar, Allah să fie mulțumit de amândoi, că talbiyah Trimisului lui Allah ﷺ era:

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ

„Răspund chemării Tale, o, Allah, răspund chemării Tale! Răspund chemării Tale, Tu nu ai niciun asociat; răspund chemării Tale! Cu adevărat, lauda și binefacerea Îți aparțin, precum și stăpânirea. Tu nu ai niciun asociat!"

El a spus: ʿAbd Allāh ibn ʿUmar, Allah să fie mulțumit de amândoi, adăuga:

لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ، وَالْخَيْرُ بِيَدَيْكَ لَبَّيْكَ، وَالرَّغْبَاءُ إِلَيْكَ وَالْعَمَلُ

„Răspund chemării Tale, răspund chemării Tale și mă grăbesc să Te ascult! Binele este în mâinile Tale; răspund chemării Tale! Către Tine se îndreaptă dorința și fapta."[34]

Înțelesul este că cererea și ruga se îndreaptă către Cel în mâinile Căruia se află binele. El este Cel căruia Îi sunt închinate faptele și Cel care merită adorarea.

34 Relatat de Muslim în al-Ṣaḥīḥ (1184).

Ibn Sīrīn a relatat de la fratele său, Yaḥyā ibn Sīrīn, care a spus: Talbiyah lui Anas era:

لَبَّيْكَ حَقًّا حَقًّا تَعَبُّدًا وَرِقًّا

„Răspund chemării Tale cu adevărat, cu adevărat, prin adorare și robie!”[35]

Învățații au avut păreri diferite despre aceste adaosuri: sunt ele îngăduite sau este obligatoriu să nu se adauge nimic la ceea ce s-a transmis de la Trimisul lui Allah ﷺ?

Unii învățați au spus: „Nu este nicio problemă să adauge la ea orice pomenire a lui Allah dorește.” Alții nu au fost de acord cu ei și au spus: „Nu trebuie adăugat nimic la ceea ce Trimisul lui Allah ﷺ i-a învățat pe oameni.”[36]

Fără îndoială, a te mărgini la ceea ce s-a transmis de la Profet ﷺ este mai potrivit și mai bun. Chiar dacă el le-a încuviințat companionilor acele formule de talbiyah, el însuși nu le-a rostit. Cei de după ei nu au dreptul să adauge în talbiyah orice doresc, căci unii oameni pot adăuga lucruri care nu sunt îngăduite.

Companionii, Allah să fie mulțumit de ei, nu aduceau decât ceea ce era îngăduit, iar Profetul ﷺ le-a încuviințat acele adaosuri. De aceea, nu este corect ca omul să adauge de la sine orice dorește. Însă dacă rostește ceva transmis de la companioni, Allah să fie mulțumit de ei, nu este nicio problemă; totuși, a se mărgini la ceea ce s-a transmis de la Profet ﷺ este mai potrivit.

35 Relatat de al-Bazzār în al-Musnad (6804).

36 A se vedea discutarea detaliată a chestiunii în Fatḥ al-Bārī de Ibn Ḥajar (3/410–411).

Ibn Taymiyyah, Allah să aibă milă de el, a spus: „Dacă adaugă «Răspund chemării Tale, Stăpân al căilor de înălțare» sau «Răspund chemării Tale și mă grăbesc să Te ascult» ori alte cuvinte asemănătoare, este îngăduit, așa cum companionii adăugau, iar Trimisul lui Allah ﷺ îi auzea fără să îi oprească, în timp ce el stăruia în propria sa talbiyah."[37]

37 Majmūʿ al-Fatāwā (26/115).

Bibliografie

1. Aḥmad. Al-Musnad.
2. Al-Bukhārī. Al-Ṣaḥīḥ.
3. Muslim. Al-Ṣaḥīḥ.
4. Al-Tirmidhī. Al-Jāmiʿ.
5. Abū Dāwūd. Al-Sunan.
6. Ibn Abī Shaybah. Al-Muṣannaf.
7. Al-Bayhaqī. Al-Sunan al-Kubrā.
8. Al-Bazzār. Al-Musnad.
9. Al-Jawharī. Al-Ṣiḥāḥ.
10. Al-Khaṭṭābī. Gharīb al-Ḥadīth.
11. Ibn Ḥajar. Fatḥ al-Bārī.
12. Ibn al-Qayyim. Tahdhīb al-Sunan.
13. Ibn al-Qayyim. Miftāḥ Dār al-Saʿādah.
14. Ibn al-Qayyim. Al-Fawāʾid.
15. Ibn Jarīr. Tafsīr.
16. Ibn Abī Ḥātim. Tafsīr.
17. Al-Qurṭubī. Al-Tadhkirah.
18. Ibn Taymiyyah. Majmūʿ al-Fatāwā.
19. Al-Albānī. Al-Silsilah al-Ṣaḥīḥah.
20. Al-Albānī. Ṣaḥīḥ al-Tirmidhī.
21. Al-Albānī. Al-Irwāʾ.
22. Al-Albānī. Ṣaḥīḥ Abī Dāwūd – al-Umm.
23. Al-Taʿlīqāt ʿalā abyāt al-ḥajj min Mīmiyyat Ibn al-Qayyim.

Indice

asociere 36, 37, 40, 41
binefacere 13, 17, 18, 27, 31, 41
companionii 4, 49, 54
Ibn al-Qayyim 7, 9, 11, 23
Ibrāhīm 12, 36, 39, 41
iḥrām 12, 24, 45, 46
laudă 12, 13, 14, 16, 17, 18, 25, 26, 30, 31, 44, 49
Minā 43
monoteism 6, 17, 22, 40
Muzdalifah 12, 43
nădejde 23, 51
pelerinaj 2, 7, 8, 23, 39, 43, 44, 46, 47, 48
rugăciune 12, 43
sinceritate 8, 20, 21, 23, 25, 40
stăpânire 13, 16, 17, 18, 28, 29, 31, 36
teamă 23, 36, 44, 51
ʿArafāt 43

RĂSPUNSUL CĂTRE ALLAH

CUVINTELE MONOTEISMULUI

Semnificațiile răspunsului la chemarea lui Allah.

Shaykh ʿAbd al-Razzāq al-Badr explică sensurile talbiyei, dovezile monoteismului pe care le cuprinde și roadele lor în ascultare, sinceritate și îndepărtarea de cele interzise.

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro